

Inspiratiesessie Boeren met toekomst – 20 februari 2023

Bemensing van de deelsessies

Deelsessie 1: Akkerbouw voor biobased bouwen

Inleider: [REDACTED]

Notulist: [REDACTED]

Gewassen als lisdodde, hennep en vlas zijn een goed alternatief voor energie-intensieve bouwmaterialen en een mooie manier om koolstof vast te leggen. Maar op dit moment is de teelt voor boeren niet lonend genoeg. Welke rol kan de bouwsector spelen in de groei van de afzetmarkt. Met welke maatregelen kan de overheid deze groei versnellen en bovendien de vastlegging van koolstof voor boeren lonend maken?

Deelsessie 2: Veehouderij met energie

Inleiders: [REDACTED] *ehouder en pm*

Notulist: [REDACTED]

Moderator: [REDACTED]

Veehouders slaan de handen ineen in coöperatieve productie van biogas uit mest. Het biogas wordt geleverd aan woningen en bedrijfsgebouwen in de omgeving of aan een netbeheerder. Het digestaat wordt gebruikt voor grondverbetering. Hoe kunnen (energie)bedrijven en netbeheerders ruimte bieden aan deze agrarische energieproducenten? Welke rol ligt er voor lokale energie coöperaties? Hoe kan de overheid de businesscase lonend maken?

Deelsessie 3: Verwaarding van reststromen

Inleider: [REDACTED] *melkveehouder*

Notulist: [REDACTED]

derator: [REDACTED]

Benutting van reststromen binnen het agrarisch bedrijf, maar ook benutting van reststromen van grote voedselproducenten en supermarkten als hoogwaardig voeding voor varkens, koeien of pluimvee. En ook menselijke ontlasting kan weer naar de akker worden gebracht. Kan de benutting van reststromen een extra inkomstenbron vormen voor akkerbouw en veehouderij? Hoe kunnen overheden en ketenpartners de businesscase lonend maken?

Deelsessie 4: Eiwitrijke akkerbouw

Inleider: [REDACTED]

Notulist: [REDACTED]

derator: [REDACTED]

De Green Deal Eiwitrijke Gewassen wil de opschaling van de teelt, verwerking en consumptie van Nederlandse eiwitrijke gewassen bevorderen. Maar de praktijk is weerbarstig. Hoe wordt de teelt van kikkererwten, lupine en soja aantrekkelijk voor Nederland boeren? Wat vraagt dit van consumenten, retail en overheid?

Deelsessie 5: Glastuinbouw naar klimaatneutraal

Inleiders: [REDACTED] *voorzitter Glastuinbouw NL en [REDACTED] Growers United*

Notulist: [REDACTED] *(EZK)*

Moderator: [REDACTED]

De glastuinbouw heeft de ambitie om in 2040 economisch rendabel én klimaatneutraal te produceren. Met het convenant Energietransitie Glastuinbouw 2022 – 2030 hebben partijen

afspraken gemaakt over de realisatie van een forse emissie van broeikasgassen in 2030. Hoe gaat dat in de praktijk? Wat is er nodig van overheden en regionale partners om op gebiedsniveau een emissievrije warmtevoorziening te realiseren?

Deelsessie 6: Regeneratieve landbouw

Inleider: [redacted] *directeur Schevichoven*

Notulist: [redacted] *(onder voorbehoud)*

Moderator: [redacted]

Bij regeneratieve landbouw ligt de focus op het terugdraaien van ontbossing, het herstellen van aangetaste grond, het vergroten van biodiversiteit, het verbeteren van watercycli en het versterken van de vitaliteit van het gebied. Technisch is het mogelijk. Onder welke voorwaarden zijn deze landbouwmethoden voor een brede groep boeren financieel mogelijk?

Deelsessie 7: De prijs van de grond

Inleiders: [redacted] *en pm*

Notulist: [redacted] *derator:* [redacted]

De hoge en nog steeds stijgende grondprijzen in ons land leggen een zware last op de rentabiliteit van het boerenbedrijf. In een groeiend aantal kleinschalige initiatieven neemt bijvoorbeeld een coöperatie van burgers het eigendom van het land op zich, en kunnen pachters rendabel boeren. Biedt dit een model voor boeren met toekomst? En zo ja, hoe is dit kleinschalige model op grotere schaal in te voeren?

Contactadressen

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.